

Gezonde leerlingen op gezonde scholen

De buurtsportcoach is de spin in het web

Buurtsportcoaches organiseren sport- en beweegaanbod in de buurt en leggen verbindingen met andere sectoren. Een belangrijke sector daarbij is onderwijs. Scholen die al werken met een buurtsportcoach zijn erg enthousiast. De kwaliteit en kwantiteit van het sport- en beweegaanbod verbetert en buurtsportcoaches zijn de spin in het web om binnen- en buitenschoolse activiteiten rond sport, bewegen en gezonde leefstijl te verbinden.

ROBERT BARREVELD

werk om zo'n gezond plein te creëren en dat verrast weinig mensen. Op het ROCA12 wordt al jaren fors ingezet op sport en bewegen, met name door de inspanningen van projectcoördinator Sebastiaan Kuijper. Met zijn werk heeft hij niet alleen op het ROCA12, maar in het gehele mbo-onderwijs een plek voor sport en bewegen helpen creëren.

Talentenbegeleiding

"Ik werk inmiddels al acht jaar in de onderwijs- en sportwereld", vertelt Kuijper. "Ik heb Communicatie gestudeerd, maar eigenlijk kwam ik daarna al heel snel in de sport terecht en in die wereld vervul ik momenteel een soort combinatiefunctie. Ik ben projectcoördinator op het ROCA12, maar begeleid ook twee dagen per week talenten van Topsport Gelderland." De maatschappelijke betrokkenheid zat er blijkbaar altijd al in bij Kuijper, want ook zijn werk bij talentontwikkelingsprogramma Topsport Gelderland is niet alleen gericht op presteren. Talenten krijgen er net zo goed begeleiding in de ontwikkeling van hun maatschappelijke carrière. Het in aanbouw zijnde Gezonde Schoolplein gaat weer een stap verder dan het ROCA12 en Kuijper tot nu toe gewend waren. Het wordt ook een gezonde, vitale plek voor de buurt. "Het moet voldoen aan de eisen die gelden voor het Gezonde Schoolplein. Het is de bedoeling dat straks de hekken verdwijnen, waardoor

Sebastiaan Kuijper, projectleider Gezond Schoolplein ROC A12, Ede

"Op een Gezond Schoolplein krijgen jongeren de ruimte om te bewegen en te spelen in een uitdagende, groene en rookvrije omgeving." Zo luidt de definitie van het Gezonde Schoolplein. Bij het ROCA12 in Ede zijn ze hard aan het

**“DE BUURTSPOORTCOACH
GAAT OP HET GEZONDE
SCHOOLPLEIN AAN DE
SLAG VOOR STUDENTEN,
MAAR OOK VOOR
BUURTBEWONERS”**

Sebastiaan Kuijper

**“WIJ WILLEN
STRUCTUREEL
SPORT AANBIEDEN
AANSLUITEND OP DE
SCHOOLTijd, WANT
DAN ‘VANG’ JE DE
KINDEREN VOORDAT
ZE NAAR HUIS GAAN”**

Iris Heijdelberg

het plein ook voor de buurt toegankelijk wordt en de buurtsportcoach er aan de slag kan voor studenten, maar ook voor buurtbewoners actief is met haar activiteitenprogramma.”

Gezonde kenniscampus

Ede is inmiddels een toonbeeld geworden van hoe sport en bewegen weer een plaats kunnen krijgen in het mbo-onderwijs. Het plein bij ROC A12 is daar een onderdeel van. “A12 is weer onderdeel van de Kenniscampus Ede, waar een aantal scholen toe behoort”, licht Kuijper toe. “De initiatieven op het gebied van sport en bewegen hebben zich vorig jaar als een olievlek verspreid naar andere scholen. Elke school binnen de campus moet straks bekijken wat precies haar doelgroep is en welke bewegingsaspecten prioriteit hebben, zodat een passend programma gemaakt kan worden. Gezamenlijk moeten we ooit komen tot een gezonde opleidingscampus,

de eerste in Nederland. Een campus waar de doorlopende leerlijn van het voortgezet onderwijs naar mbo en naar hbo zichtbaar wordt, met alle activiteiten die eraan gekoppeld zijn.”

Sportknooppunt

De buurtsportcoach heeft een belangrijke rol als verbinder in dat proces: verbinder tussen de buurt en de scholen én tussen de scholen en de verenigingen. “De docenten hier hebben de taak om sport en bewegen tijdens schooltijd zo goed mogelijk vorm te geven. En de buurtsportcoach is belangrijk voor het beweegaanbod na schooltijd. In dat kader hebben we met behulp van de Sportimpuls al Sportknooppunt Ede opgericht, vanuit de scholen zelf. Dat richt zich met name op sport en bewegen na school, in samenwerking met de sportverenigingen. Daar is ook Sportservice Ede bij betrokken en ook de buurtsportcoach krijgt daar een rol in.”

Iris Heijdelberg, directrice Parkschool Delft

Parkschool Delft voert het vignet Gezonde School. Dat betekent dat de basisschool op structurele wijze werkt aan de gezondheid van de leerlingen en het personeel. Op de Parkschool wordt al langer veel aan sport gedaan. “Het vignet is een erkenning”, zegt Iris Heijdelberg, directrice van de school. “Je moet aan bepaalde voorwaarden vol-

doen om deze status te krijgen en daar vol doen wij aan. Daar zijn wij heel blij mee.” Daar stopte het echter niet. De Parkschool besloot een buurtsportvereniging op te zetten.

Sport was dus al enigszins bekend terrein voor de Parkschool, maar de school besloot ook voeding serieuze aandacht te geven. “Wij hebben een gezond beleid opgesteld waarin richtlijnen staan voor bijvoorbeeld de lunch en traktaties. Ook de ouders hebben we deze richtlijnen gestuurd. Daar is heel positief op gereageerd. Door de kinderen iets minder, maar ze begrijpen het wel. Er komt nog heel af en toe een traktatie binnen waar wij niet blij mee zijn en die geven wij dan ook terug. We hebben het al vaak gecommuniceerd aan ouders, dus daar zijn wij nu streng in.”

Buurtsportvereniging

De 59-jarige directrice van de school heeft zelf haar hele leven gesport en vindt het dan ook niet meer dan normaal dat haar leerlingen dezelfde kans krijgen. De kinderen op de Parkschool komen over het algemeen echter maar weinig in aanraking met sport. “Dus willen wij ons daarvoor inzetten. In het verleden hebben we activiteiten georganiseerd die werden gesubsidieerd als onderdeel van de Brede School en het BOS-project, Buurt, Onderwijs en Sport.” Diverse maatregelen zijn inmiddels verankerd, zoals de Gezonde Traktatie die

een vaste plek in het beleid van de school heeft gekregen. De Parkschool besloot daarnaast via de Sportimpuls Jeugd in lage inkomensbuurten steun te vragen voor de oprichting van een buurtsportvereniging.

Spil en aanjager

“Wij willen structureel sport aanbieden aansluitend op de schooltijd, want dan ‘vang’ je de kinderen voordat ze naar huis gaan”, legt Heijdelberg uit. “Het moet een zo divers mogelijk aanbod zijn, gericht op een doelgroep die weinig met sport in aanraking komt en veel sporten dus niet kent. Wij hebben de gymzaal tot onze beschikking, hebben buiten een ‘court’ en liggen aan een park – genoeg ruimte dus voor sport. Het idee is dat wij enkele introductielessen verzorgen tijdens de gymlessen en dat de sportverenigingen vervolgens naar ons toe komen om trainingen te geven. En dan moeten we de drempel richting een vereniging zodanig verlagen dat de kinderen blijven sporten.” De buurtsportcoach moet een centrale rol krijgen in de buurtsportvereniging. “Hij moet de koppeling maken met verenigingen. In ons geval is hij deels ook werkzaam op de clubs. De buurtsportvereniging moet eigenlijk een klein bestuur krijgen en ik stel mij zo voor dat de buurtsportcoach de voorzitter wordt. Hij moet ook de ouders erbij betrekken, hij is de spil en aanjager.”

Jetta Klijnsma op bezoek

De Parkschool kreeg nog niet zo lang geleden bezoek van Jetta Klijnsma, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Ze was onder de indruk van de initiatieven. De staatssecretaris merkte op dat het ‘zo fijn is voor kinderen om op deze manier mee te kunnen doen en te leren om samen in teams dingen voor elkaar te krijgen. De kinderen hebben zichtbaar veel plezier.’ Vertegenwoordigers van onder andere de gemeente, de scholen, Sport en Evenementen Haaglanden lichtten op verzoek van de staatssecretaris hun succesformule toe, die was gekomen om de kunst af te kijken. Dat

wil nog niet direct zeggen dat dergelijke initiatieven op meer overheidssteun kunnen rekenen. “We moeten kijken of wij onszelf straks kunnen bedruipen”, vindt Heijdelberg. “We kunnen altijd wel zeurden, maar als je iets wilt voor je kind, kost dat soms geld. Ouders hebben ook een verantwoordelijkheid. Deze ouders hebben echter niet veel te besteden. Wat dat betreft zou het fijn zijn als er een beetje steun komt. Komt het niet, dan moeten we het zelf doen. Zo simpel is het ook.”

Gezonde School

Een Gezonde School heeft veel voordelen: een prettiger leeromgeving, minder verzuim, betere prestaties en een lagere schooluitval. Binnen de Gezonde School-aanpak wordt gewerkt aan vier pijlers:

1. Signaleren en doorverwijzen: vroegtijdige signalering van bekende risicofactoren bij individuele leerlingen (zoals gescheiden ouders, pesten of overgewicht) en de geïndiceerde preventieve zorg die daarop volgt (individuele leerlingenzorg).
2. Gezondheidseducatie: het (klassikaal aanbieden van informatie en voorlichting over de gezondheid van leerlingen. Het doel is primair collectieve preventie.
3. Schoolomgeving: deze is gezond als de fysieke en sociale omgeving optimaal is voor leerlingen (om te leren) en voor het schoolpersoneel (om te werken).
4. Beleid en regelgeving: hieronder worden verstaan de afspraken, regels, protocollen en de handhaving.

Meer weten? Kijk op www.gezondeschool.nl.

